5. Årg. OKTOBER 1900. Pren.-pris 1: 20.

以便以設耳

耶和華以拉

Sinims Land.

Missionsblad för Svenska Missionen i Kina.

Utgifvare: Kom. för Sv. Missionen i Kina. | Redaktör: JOSEF HOLMGREN. | Expedition: 30 Lästmakaregatan 4 tr. | Telefon: Riks 44 59. Allm. Brunkeb. 17 35.

Sigrid Engström.

Emma Andersson.

INNEHÅLL:

Uppbrottet från stationerna. — Bref från Aug. Berg, Erik Folke, Maria Pettersson, Carl Blom, G. A. Stålhammar, Jane af Sandeberg. — Från missionär Jakobsson. — Redovisning. — Ett hvilohem för missionärer.

Kommitteen för "Svenska Missionen i Kina", Stockholm, Lästmakaregatan 30, 4 tr.

Uppbrottet från stationerna.

Underrättelser föreligga nu från bröderna *Berg, Folke, Blom* och *Stålhammar* samt från syster *Maria Pettersson* om deras uppbrott från stationerna. Såsom vi förmodat skedde detta helt plötsligt. Mandarinerna i Üin-ch'eng påyrkade i de mest bestämda ordalag, att missionärerna skulle lämna staden. De gjorde detta dock ej i ond afsikt utan för att rädda missionärernas lif och skona de infödda kristna. Näst Gud hafva vi dessa hedniska ämbetsmän att tacka för syskonens räddning. Genom det utdrag ur br. Folkes dagbok, som införes härnedan, far man en sådan klar inblick i förhållandena, hvari de blefvo försatta, och förstår, att de ej kunnat handla annorlunda, än de gjort. Uppbrottet från Üin-ch'eng skedde den 1 juli. Därifrån hade föregående dag utgått order från br. Folke till syskonen på de andra stationerna, att de ofördröjligen skulle lämna och resa till T'ong-cheo-fu. Några dagar förgingo ju, innan alla hunno samlas, och de systrar, som voro i Honan: *Emma Andersson, Sigrid Engström* och *Maria Pettersson*, kunde ej förena sig med de öfriga syskonen, enär dessa ej kunde invänta dem och boxarna trängde på ifrån norr. De måste således resa kanalvägen genom Honan till kusten. De hade ej rest långt, förr än de föllo i röfvarehänder och fingo genomgå svåra lidanden. Deras räddning är ett Guds under. De kommo dock lyckligen till Shanghai den 8 aug. Våra öfriga vänner, som reste öfver Lao-ho-keo och Hankow, kommo i flere grupper, af hvilka den första, bestående af *Folkes, Bergs, Tjäders, Linders, Frida Prytz, Fredrika Hallin, Anna Eriksson, Agnes Forsberg, Nanna Fogelklou* samt de 5 norska systrarna, nådde Shanghai den 9 aug. och synas hafva haft en jämförelsevis lugn resa, och de öfriga, nämligen *Stålhammars, Emilia Sandberg, Blom* och *Emilia Ulff*, anlände senare, men dagen för dessas ankomst är oss obekant; dock veta vi med visshet, att äfven de framkommit, ty, sedan vi mottagit bref från br. Folke och funnit, att alla våra missionärer ej samtidigt anlände till Shanghai, såsom syntes framgå af det telegram, som ingick till Utrikesministeriet den 11 aug.* och meddelades missionsvännerna i föregående n:r, gjorde vi förliden vecka telegrafisk förfrågan i Shanghai, om någon af missionärerna, tillhörande Sv Missionen i Kina saknades, och erhöllo det svar: none missing (= Ingen fattas).

I bref af den 12 aug. från Shanghai meddelar Folke, att missionär Bergs samt fröknarna F. Prytz, S. Engström, N. Fogelklou, S. Engström och Jane af Sandeberg skola resa hem med första lägenhet, och kunna de väl väntas hit i medio af okt. Längre fram komma Linders och Anna Eriksson. Våra öfriga vänner skola stanna i Shanghai eller, om det visar sig osäkert där, resa till Japan och afvakta lugnare tider, då de kunna återvända till sina stationer och återupptaga arbetet. Vi anhålla om missionsvännernas förböner för de infödda kristna, att Herren måtte hjälpa, styrka och stödja dem, så väl som äfven för missionärerna, både dem, som skola resa hem, och dem, som skola stanna kvar. *Bären hvarandras bördor och fullborden så Kristi lag.*

De af oss emottagna brefven följa nu i den ordning, de ankommit.

* Det hette visserligen i telegrammet att utom de 28, som framkommit, voro 5 på väg, men vi trodde, att dessa senare åsyftade de norska systrarna.

Si-gan fu

den 8 juli 1900.

Käre bröder! Guds frid!

Som Ni nog veta är det oroliga tider i Kina just nu. »The Boxers» hafva förenat sig med de kejserliga trupperna och krig är för handen.

Myndigheterna i Üin-ch'eng hafva bestämt påyrkat, att vi lämna f. n. Vi äro alla, utom Carl Blom, E. Ulff, E. Sandberg samt Stålhammar, här nu. De nämnda syskonen väntas i morgon hit. Vi lämna kusten i morgon och öfvermorgon. Honan-systrarna gå öfver C. I. M:s stationer till Hankow. Landshöfdingen här är mycket vänlig. Han gör allt, hvad han kan, för att beskydda oss och gifver oss militäreskort. Vi hoppas med Guds hjälp komma lyckligt till Hankow och att finna Iang-tsï-dalen skyddad.

Våra stationer äro i pålitliga kinesers vård. Detta i stor hast. Erik bad mig skrifva. Han är för trött själf. Senaste underrättelser säga, att katolikernas kapell i T'ai-uen-fu och P'ing-iao äro brända och engelska och tyska ministrarne mördade. Bedjen för Kina och för oss! Vi äro alla vid godt mod!

Jerem. 20: 11.

Eder i Herren tillgifne
August Berg.

* * *

Ur Folkes dagbok.

Juni 29.

Jag hade sagt farväl åt Bergs och sändt de sista hälsningarna med dem till det kära hemlandet. Den i Hai-cheo tillbringade dagen hade varit särdeles ljuflig och vederkvickande. Vi hade där samtalat om höstens arbete och utbedit välsignelse öfver tältexpeditionen till Liutsin, som Tjäder tillsammans med ett par evangelister just stod i begrepp att företaga. Jag var på väg hem till Üin-ch'eng och hade hunnit ungefär 1 mil, då Bloms tjänare kom mig till mötes och öfverräckte ett bref, hvars innehåll var så öfverraskande, att jag omöjligt kunde fatta, att det var verkligheter. Han skref ungefär så här: I går afton blef jag uppkallad till rådhuset. Mandarinen meddelade mig, att skydd ej vidare lämnas oss af regeringen, och att vi måste lämna staden.

Full af oro skyndade jag framåt och fann vid hemkomsten, att vi försatts i en mycket allvarsam belägenhet. Sände genast bud till borgmästaren med begäran om ett samtal för att söka få mera klarhet i saken och om möjligt utverka rättighet för oss att få stanna. Svar kom tillbaka, att han sof. Detta var ej ett godt tecken. Senare kom dock inbjudning att komma till rådhuset kl. 9 e. m. Både distriktsdomaren och borgmästaren voro där och mottogo mig mycket vänligt. Vårt samtal utsträcktes till midnatt. Jag erfor nu, att ett slag stått mellan rebellerna och de förbundna makterna, att de senare besatt Taku men drifvits tillbaka och fått

2 krigsskepp skjutna i sank, att rebellerna marscherat upp till Tientsin och bränt det utländska kvarteret, att den katolska missionsstationen i T'ai-yuen och C. I. M:s station i Ping-iao jämnats med jorden, att orostiftarne voro på väg till våra bygder, samt — det ödesdigraste af allt — att regeringen erkänt rebellerna som patrioter och besoldat dem som reguliära trupper. »Vårt råd är gifvet i all välmening», sade borgmästaren; »lämna genast staden och res västerut längre från krigsskådeplatsen». Jag påpekade, att under föregående krig med England, Frankrike och Japan missionärerna tillåtits att stanna i landet, och att skydd lämnats åt dem. »Det är sant», sade han, »då hade vi order från Peking att beskydda eder, nu åter äger motsatsen rum; då fördes krig mellan de olika ländernas trupper, nu kommer hela nationen att resa sig som en man för att drifva utländingarna ur landet». — »Men, om än de förenade makterna ha förklarat krig mot Kina, är dock visst, att Sverige ej har någon del däri, och icke kan väl en vänligt sinnad nation behandlas som fiende» — »Det är riktigt, men hur många kineser skilja mellan de olika nationerna i Europa. Då uppviglarne komma, äro vi totalt vanmäktiga mot dem, helst som alla fördrag äro upphäfda och frihet gifven åt pöbeln att angripa och misshandla alla utländingar, hvilken nation de än tillhöra.» — »Är det så, kasta vi oss i större fara genom att resa, ty här känna vi folket och äga vänner, hvilket vi sakna på andra platser; vidare är det nu den hetaste årstiden, och hur skulle våra små barn kunna uthärda en resas alla besvärligheter?» — »Låt oss åtminstone få invänta telegram från konsul och C. I. M., innan vi företaga något». — »Det är omöjligt att stanna. Ni måste lämna i morgon. Hvarje dag bringar faran närmare. Redan finnas personer i staden, som stå efter edert lif.» — »Men hur skall det gå med de kristna, då vi lämnat?» — »Var ej orolig för dem, jag skall beskydda dem.» — »Än vårt hus då?» — »Lämnen det åt mig, jag ansvarar för att intet förkommer» — »Men tiden är för kort, ty bud måste sändas till alla våra stationer, och våra affärer här i staden måste ordnas». — »Nå väl, vi utsträcka tiden tills i öfvermorgon men ej längre. Jag skall sätta militärvakt utanför edert hus i natt.» — Som jag fann, att allt öfvertalande tjänade till intet, utan att vi måste finna oss i omständigheterna, sade jag farväl och återvände hem med tungt hjärta. Det var ej tid att tänka på sömn. Hela natten och följande dagen voro vi sysselsatta med att packa saker, uppgöra våra affärer, sända bud till stationerna, mottaga besökande etc. Våra kofferter voro snart packade, ty endast det allra nödvändigaste vågade vi taga med. Vår gamle vän Li, saltkontraktorn, kom äfven nu för att trösta mig. Han hade besökt intendenten för att söka utverka rättighet för oss att stanna och beskydd för våra personer. »Jag skall besöka honom än en gång», sade han, »varen vid godt mod, han kan ej neka eder beskydd. Ni har bott här i öfver 10 år och ej gjort annat än godt. Hur skall han kunna utvisa er». Ehuru vi visste, att hans försök att ändra beslutet ej skulle leda till något resultat, ingaf han oss dock ganska mycket mod genom sin vänlighet. Han har flera gånger förr lagt sig ut för oss och hjälpt oss i svåra lägen. Att han äfven nu, då faran är så stor, vågat ställa sig på vår sida är bevis på verklig vänskap.

Juli 4. Lyckligt ankomna till T'ong-cheo. Üin-ch'eng och Shansi ligga bakom oss. För huru länge? Hittills har resan varit rätt sval. »Gud har spänt sitt stora paraply öfver er», sade körkarlen. Samma rykten äro i omlopp här. Bergs vänner i staden ha uppmanat honom att resa med det snaraste. Folket är oroligt, och mandarinen synes mindre vänligt stämd. Som T'ong-cheo alltid varit en fientligt stämd stad, tro vi det vara rådligast att under närvarande förhållanden ej stanna här längre, i synnerhet som vi genom vårt antal ädraga oss så mycket större uppmärksamhet.

Juli 5. Blom och Linders just ankomna. Blom tilläts att stanna i Üin-ch'eng endast en dag efter vår afresa. Vid passerande af Gula floden, fick han veta, att den militäreskort, intendenten sändt med oss, hade sagt till färjkarlarne, att de hädanefter kunde röfva utländingarne, om de ville, utan att behöfva frukta för följderna. Efter bön och rådplägning beslöto vi att draga oss längre västerut till provinsens hufvudstad Si-gan. Vi hoppas där få närmare underrättelser om ställningen. Endast Blom stannade i T'ong-cheo för att invänta Stålhammars jämte Emilia Ulff och Emilia Sandberg, som ännu ej anländt från Hanch'eng.

Juli 6. Besökt baptistmissionens station i Fu-ints'un. Missionärerna ha rest till kusten utom Morgan och Medslay. Vilda rykten äro i omlopp, och flera röfvarband ströfva omkring i trakten. Vår tjänare, som vi sändt i förväg, blef här öfverfallen midt på ljusa dagen. Linders voro mycket nära att bli röfvade. Herren har vakat öfver oss och bevarat oss för alla faror.

Juli 10. I förrgår ankommo vi hit till Si-gan, och inbjödos att bo hos alliansmissionens missionärer. De rykten, vi hört i Shansi, ha vi här till största delen fått bekräftelse på. Vi ha sväfvat i större fara, än vi anat. Kejsarinnan lär nämligen ha utfärdat befallning om att döda alla européer i landet. Hvad som förmått mandarinerna i Shansi att dröja med utförandet af denna befallning, veta vi ej. Guvernören i Shensi funno vi vara en mycket god man och särdeles vänligt stämd mot oss, samt ej alls i sympati med regeringens politik. Han undertryckte det kejserliga ediktet och telegraferade sitt ogillande däraf till Peking. Svar har ej kommit ännu. Skola vi räddas eller ej? Ej ett hår skall falla af edra hufvuden, säger Herren. Ställningen är lugnare här än i Shansi, dock rådde ej så liten jäsning bland folket, men guvernören undertrycker med kraftig hand alla försök att ställa till oroligheter. Ett bevis härpå ha vi just fått genom hans ingripande för att rädda syster Andersson i Ing-kia-uei. Underrättad om att oroligheter utbrutit där sände han ögonblickligen distriktsmandarinen och en officer med 50 ryttare till platsen. Dessa fängslade orostiftarne och eskorterade missionären till staden. Hur gärna hade vi ej velat stanna här, men utrymmet tillåter det ej i den lokal, som finnes, och att under närvarande förhållanden hyra ny lokal är omöjligt. Att hopa alltför många på en plats är vidare mycket riskabelt, äfven om mandarinerna äro vänliga, ty ofta äro de maktlösa mot hopen. Flera mandariner sägas redan ha fått sätta lifvet till, då de försökt rädda missionärerna. Telegram från C. I. M., just anländt, upplyser oss om att Chilli är egentliga härden för upproret, att västmakterna förklarat krig mot upprorsligan, de s. k. boxarne, men att öfriga delar af landet äro utom all

fara. Tydligen ha inga underrättelser om ställningen i Shansi nått Shanghai. Guvernören i Shansi är nämligen i full sympati med rörelsen och understödjer den på allt sätt, ja, han har fått namnet boxarligans fader. Att vi undsluppit med lifvet, är därför ett under. Polismästaren i Üin-ch'eing sade också till mig vid afskedet: »I han sluppit undan för godt pris. Det har ni att tacka för att ni lefvat i så godt samförstånd med folket och aldrig ställt till något bråk.» Telegrammet tillägger, att om oroligheter hota att utbryta, är det bäst att draga sig tillbaka. Vi beslöto därför att söka en tillflyktsort längre söderut. — *Stålhammars med E. Sandberg just anlända.* De upplysa oss om att allt är lugnt i T'ong-cheo, och att en boxare halshuggits där. *Blom är ännu kvar i T'ong-cheo.*

Juli 23. Lyckligt anlända till Tsingtsï-kuan. Trots den starka hettan har resan varit dräglig. Vi äro alla mycket trötta. Landskapet bland bergen har varit mycket härligt och folket vänligt som vanligt. Tydligen sväfva de i okunnighet om allt. Vår eskort består af 12 soldater, alla vänliga och påpassliga. Efter 8 dagars färd upphann oss en budbärare från T'ong-cheo med post från hemlandet och bref från Chang i Üin-ch'eng. Chang hade vid afresan åtagit sig att ha uppsikt öfver det hela under vår bortovaro. Våra evangelister stanna kvar på stationerna och sköta verksamheten. Vi lämnade också en summa penningar i Üin-ch'eng till betäckande af de löpande utgifterna. Vi hade knappt lämnat Üin-ch'eng, förrän sakerna togo en helt annan vändning.

Fortsättning nästa gång.

* * *

Shanghai

den 9 aug. 1900.

»Herren är ett fäste i nödens tid.»

Till kommittéen från »Svenska missionen i Kina.»

Jesu frid!

I hafven väl för länge sedan hört om oroligheterna här ute, och att vi missionärer, hvar enda en af oss, blifvit befallda att lämna landet och fly till kusten så fort sig göra lät. Vi tre systrar — Emma Andersson, Sigrid Engström och jag — anlände hit i går eftermiddag efter en mycket svår resa. Jag vill icke skrifva mycket därom nu. Syster Engström har lofvat att framdeles utförligt berätta om allt, hvad vi genomgått. På br. Folkes order reste vi kanalvägen ned. Alla andra våra missionärer resa den västra vägen öfver Lao-ho-k'eo och Hankow, men vi tre, som voro i Honan, kunde icke resa den vägen, emedan det »stora knifsällskapet», som de själfva kalla sig, just var på väg ned ifrån norr och våra syskon på grund däraf omöjligt kunde invänta oss. Emellertid, på vägen omkring $3^1/_4$ mil från Cheo-kia-keo, blefvo vi frånröfvade allt, hvad vi ägde, t. o. m. våra kjolar och *stora hattar*, som vi hade till skydd mot solen, togos ifrån oss. Där voro vi nu omkring 150 sv. mil från kusten utan ett enda öres värde, för hvilket vi kunde köpa en enda munsbit mat att släcka vår hunger med; men han, som föder korpungarne, när de ropa till Gud efter sin föda, har fört oss hit till sist, fastän allt hopp syntes vara ute. Han förlamade armen på röfvaren, som skulle halshugga en utaf oss, och han öppnade i sin tid en väg för oss, sedan vi i fem dagar jagats omkring som villebråd utan att komma ett steg framåt. Senare på resan förliste vår båt. Vi kommo alla i vattnet, men, emedan den våldsamma stormen, som förorsakade olyckan, dref båten upp på land, kunde vi alla räddas. Många andra båtar förstördes vid samma tillfälle på den platsen, och omkring en mil därifrån förolyckades 32 båtar. Passagerarna blefvo dock räddade genom en stor lifräddningsbåt, som kom till deras hjälp ifrån hamnen.

Vi lämnade våra grottor i Koshang — 18 li från Honan-fu — den 4 juli och ankommo, som nämndt är, hit den 8 augusti. I dag är det den 9 aug., och jag vill nu fullborda mitt bref, emedan post till England kan sändas i morgon med samma ångare, som skall föra ett stort sällskap missionärer öfver dit. Ingen af de våra hafva ännu anländt, men br. Tjäder har telegraferat ifrån Sigan-fu, Shensi, att 26 af våra missionärer stodo i beredskap att resa därifrån. Mrs Luthley och ett par engelska systrar lär vara i deras sällskap. Underrättelser från mr Robertson om att syskonen Mc Conells i Ho-tsin, Shansi, äro mördade, kom i går. Hur månde det vara i Han-ch'eng, som ligger så nära? *Antagligen* äro också William Cooper (tillhörande Kina Inland missionens kommitté) och alla missionärerna i Pao-ting-fu mördade. Mr Cooper hade besökt en del missionsstationer i norr och var nu på återväg till kusten. I Che-kiang hafva flera missionärer mördats, och många infödda kristna. Ibland dessa var det en gammal infödd pastor, som blef förd till ett tempel, där de grymme bödlarne ville tvinga honom att offra till afgudarne, och, när han vägrade att göra det, befallde de honom att knäböja, då de först höggo af hans öron, och därpå halshöggs han till hälften, under det han bad till Gud, och slutligen hela hufvudet, som lades på en bricka och fördes fram som offer till afgudarne, då de också samtidigt hissade sin flagga, men, o ve! den föll tre gånger. Nu blefvo mördarne rädda och bödeln yttrade, att det var ingen lätt sak att hugga hufvudet af de kristna. Sedan dess ha de icke varit fullt så grymma mot dem på den platsen. I Honan äro alla missionsstationer förstörda och missionärerna ha gått igenom förfärliga lidanden, och många äro ännu kvar där, gömda i hålor och uthus, sökande att fly. En mr Argento, tillhörande C. I. M., blef först så illa slagen, att han var sanslös i två dagar, och, när han uppvaknade, befann han sig liggande på ett uppstapladt bål, där de skulle bränna honom, men, som de tagit honom för att vara död, hade de ej bundit honom, utan han lyckades fly och är nu i Hankow jämte dr Guinness och några flera ifrån Honan. Bed för dem! Nu kom Folke och en del af syskonen. Linder sjuk, posten går, hinner ej mer. Eder tillgifna

Maria Pettersson.

* * *

T'ong-cheo-fu

juli 6 1900.

Kommittén för S. M. K.

I Herren älskade bröder!

Ehvad vi nu lefva eller dö, så höra vi Herren till.

Med syskonen Stålhammar, som i morgon ämna resa härifrån, sänder jag detta bref, i hopp att de skola

i frid kunna nå kusten och så fortskaffa det. Alla de andra syskonen utom systrarna i Hanch'eng hafva rest. Jag känner det som en plikt att först se alla, som vilja fly, i väg, innan jag själf söker sätta mig i säkerhet. Därför blir jag ännu kvar åtminstone några dagar. Det synes stå illa till öster om floden, men möjligen är det för tillfället något säkrare här, fastän ingen vet huru länge. Huru folken än larma, är det dock Herren, som råder, och jag är glad att få lämna mig i hans hand.

Herren välsigne hvar och en som beder för Kina! — Framför mina hälsningar till alla vänner! Herren tröste alla sörjande! —

Eder i Jesus förbundne *Carl Blom.*

* * *

Den 18 juli 1900.

Komnittén för S. M. K.

Med afgående post ville jag sända en hälsning härifrån och omtala, att ännu ingen fientlig handling begåtts här. Ryktet säger, att för närvarande de kristna mördas öster om floden, och att boxarne om några dagar skola börja på samma sätt här, men inga bevis på sanningen häraf ha ännu hörts af. Som myndigheterna här ej gjort något för att aflägsna mig, anser jag mig berättigad att stanna, tills det visar sig omöjligt att göra det med någorlunda garanterad säkerhet. Jag är glad, att kvinnor och barn äro på väg till kusten.

Med hälsningar. Eder förbundne

Carl Blom.

* * *

Hankow

den 15 aug. 1900.

Käre broder Holmgren!

Guds frid.

Min hustru och jag anlände här om dagen friska och krya till Hankow. Vår resa har gjorts i sällskap med ett 10-tal af våra grannar upp i norr, Franzons missionärer. Vi hafva färdats i den värsta sommarhettan, hvarför det har varit mycket ansträngande många gånger. Herren har varit så nådig och god mot oss samt bevarat oss från mycket, hvilket andra flyktande varit utsatta för.

Det var måndagen den 2 juli. Min hustru och jag vistades sedan 14 dagar tillbaka på vår missionsstation i Hanch'eng. Vi hade rest dit för att hjälpa systrarna Ulff och Sandberg litet i arbetet under sommarhettan. Båda systrarna voro sålunda ute i byar på landet. Min hustru och jag hade stationsarbetet.

Allt var lugnt och fridfullt. Vi hade ej minsta aning om alla omstörtningarna i T'ientsin och Peking, lika litet visste vi, att blott några tiotal mil från oss på andra sidan Gula floden missionsstationerna brändes och missionärerna, om de ej lyckades fly, utan förskoning mördades.

Ett extra bud från broder Folke anlände sent på aftonen. Först talade han muntligen om att något förfärligt inträffat, och så gaf han mig Folkes bref om oroligheterna och order, att vi ögonblickligen skulle resa till T'ong-cheo-fu för att sammanträffa med öfriga syskon, hvarefter vi i ett stort sällskap skulle fly mot kusten.

Alla dessa underrättelser om att Tientsin var brändt och en del af missionsstationerna i Shansi äfven redan brända etc. etc. gjorde oss naturligen mycket bestörta; likväl kom allt så hastigt, att vi knappt kunde sätta tro till allt.

Emellertid skickades genast på natten bud till både syster Ulff och syster Sandberg. Vi sände Folkes bref, och jag tillade ytterligare en uppmaning att *genast* komma till Han-ch'eng. Vi hörde efter kärror i staden för resan till T'ong-cheo-fu samt började under natten packa våra saker samt röja ur missionsstationen i tanke att hjälpa systrarna. Vi hade våra saker i T'ong-cheo-fu, hvarför vi önskade så fort som möjligt komma dit och sålunda få tid på oss till packning där. Systrarna kunde svårligen vara färdiga till resa ännu på ett par dagar. Vi bestämde oss sålunda att resa i två partier till T'ong-cheo, hvarifrån vi sedan tillsammans skulle resa till Si-gan.

Systrarna kommo till Han-ch'eng på Tisdags kväll. Jag och min hustru reste på onsdags morgon, och hoppades vi, systrarna skulle vara färdiga att resa med sina kärror en dag senare på torsdags morgon.

Vi anlände efter en fridfull resa till T'ong-cheo fredagen den 6 juli på förmiddagen. Vi hade hoppats träffa våra syskon men funno i stället huset utrymdt, endast broder Carl Blom dröjde ännu kvar för att invänta oss. Underrättelserna, som han delgaf oss, lämnade intet tvifvel öfrigt om att situationen var så kritisk, man kunde tänka sig. Vi fingo veta genom ett telegram från Mr. Bagnall (tillhörande Kina Inland missionen och stationerad ej långt från Peking), att T'ien-tsin var brändt, ett 20-tal européer vid järnvägen mördade. »The things are in a terrible state. Warn all!»

Vidare hade underrättelser anländt, att missionsstationerna i T'ai-yüen-fu och P'ing-iao voro sköflade. Broder Blom meddelade, att folket i Üin-ch'eng sista dagen varit mycket svårt. I vårt distrikt nere i Honan rådde fullt uppror, och vägarna väster ut mot Si-gan började blifva osäkra. Upproret hade spridt sig som en löpeld öfver norra Kina.

Man kan ej hjälpa, att man blir litet bestört vid att finna sig i allvarsam lifsfara på alla sidor. Herren uppehöll likväl vårt mod och förtröstan på ett underbart sätt. Vi hade mycket hopp att ej behöfva resa längre än till Si-gan för att där invänta lugnare tider och så vända tillbaka till T'ong-cheo-fu. Det vore därför synnerligen önskvärdt att söka hinna upp bröderna Folkes och Bergs sällskap för att kunna tala med dem. De hade blott två dagars försprång. Vi kommo därför öfverens med broder Blom, att vi skulle så fort som möjligt resa till Si-gan samt *där* invänta honom och systrarna från Han-ch'eng. Broder Blom själf stannade naturligen för att mottaga syster Sandberg följande dag, i öfrigt tycktes han hågad att dröja ytterligare en 14 dagar i T'ong-cheo-fu. I staden och distriktet var mycket lugnt, några oroligheter i T'ong-cheo-fu och Han-ch'eng-distrikten hade ej alls förekommit. Gula floden skilde oss ju från Shansi. Det tager litet tid att komma öfver floden, och dessutom äro myndigheterna i Shen'si vänligt stämda mot oss och hjälper oss på allt sätt. I Shansi kom order från guvernören, att utländingarna skulle dödas, och då är det inte underligt, att allt löst folk och illasinnade människor få händerna fria att bränna och döda, som de vilja.

Vi lämnade T'ong-cheo samt anlände efter en fridfull resa på tre dagar till Si-gan. Där träffade vi, såsom vi hoppats, bröderna Folke och Berg och syskonen, som följde dem. Det var icke en dag för tidigt, ty dagen efter vår ankomst var bestämd för deras affärd söderut mot Hankow.

Vi öfverlade om förhållandena samt funno det naturligt, att jag stannade tills vidare i Si-gan för att invänta Blom och systrarna samt i öfrigt se tiden an.

Vi dröjde i 14 dagar i Si-gan. Det är 6 dagsresor från Han-ch'eng till Si-gan.

Förhållandena i Si-gan voro rätt lugna, emedan guvernören handlade mycket raskt och energiskt, så snart rebellerna sökte uppegga och oroa folket. Vi bodde hos våra syskon i Alliansmissionen samt hade det godt och bra på alla sätt. Onda rykten voro visserligen i omlopp, och på flere af stationerna hade öfverfall och våldsamheter ägt rum. Likväl hoppades vi i det längsta att få stanna kvar och slippa den långa resan mot kusten. Guvernören hade vi ständig förbindelse med, och så länge han ej ansåg det absolut nödvändigt, att vi reste, så stannade vi. Emellertid blef situationen dag från dag svårare. På platser blott några mil från Si-gan klistrade boxarna upp hätska utfall mot utländingarna etc., och en dag gaf guvernören oss en vink om att det var bäst, vi lämnade Si-gan för att resa mot kusten.

Innan vi lämnade Si-gan skickade jag bud till Emilia Ulff, som dröjt, och underrättade henne om förhållandena.

Resan från Si-gan till Hankow gick i allo bra: inga oroligheter alls. Delvis var det emellertid rätt mödosamt på grund af sommarhettan.

Vi anlände till Hankow den 11 aug. samt blefvo hjärtligt mottagna på missionshemmet. Emilia Sandberg hade de sista dagarna varit dålig; dagen efter vår ankomst fick hon läggas till sängs i hög malariafeber. Det var därför intet annat att göra för mig och min hustru än att stanna för att vårda henne. Det öfriga af vårt ressällskap fortsatte till Shanghai.

Hankow var utrymdt af alla utländingar sedan en vecka tillbaka. Det har kommit uttrycklig order från konsulerna, att alla utländingar skola lämna det inre af Kina. Stora sällskap af missionärer passera sålunda Hankow, kommande från olika trakter af Kina. Många hafva blifvit sjuka af de besvärliga resorna i den höga sommarvärmen. Kina Inland missionens hem här i Hankow har därför blifvit förvandladt till ett riktigt sjukhem. Flera doktorer och sjuksköterskor hafva kommit, så att de sjuka få all vård, de behöfva.

Mest utmattade och eländiga var ett sällskap missionärer, som kommo från Shansi. Det var just våra grannar i Üin-ch'eng. De flydde från sina stationer strax vid utbrottet af förföljelserna. De hade ej blifvit varnade på samma sätt som broder Folke utaf myndigheterna, utan blefvo öfverraskade af boxarna samt måste fly för lifvet. Redan första dagen blefvo de röfvade på allt, somliga till och med kläderna på kroppen. I detta tillstånd utan penningar, utan mat, utan hattar i den tropiska solvärmen fingo de fly till fots en tre, fyra dagar, tills de närmade sig provinsgränsen. Där började myndigheterna något hjälpa dem.

Orsaken, hvarför folket i Shansi har varit så ytterst fientligt, är att guvernören sändt ut befallning, att alla utländingar skulle dödas och de kristna utrotas.

Guvernören har förut varit placerad i Shantong och där fattat sådant hat mot utländingarna. Han lär i öfrigt, efter hvad som säges man och man emellan, vara något sinnesrubbad.

Emellertid hade våra syskon från Shansi förfärliga lidanden att utstå. Missionär Glover sade just i går, att han önskade, han kunde utplåna ur sitt minne mycket af hvad de genomgått. Flere af dem dogo på vägen. En af systrarna blef alldeles uppbränd af solen och dog under stora plågor. Två andra blefvo ihjälslagna en dag, när de öfverföllos i en by. Tre af barnen dogo.

Äfven sedan myndigheterna började hjälpa dem, blefvo de gång på gång öfverfallna och misshandlade. Soldateskorten själf plundrade dem vid ett tillfälle på de penningar, en mandarin just hade gifvit dem för att taga sig fram med.

Rörande prof på somliga kinesers medkänsla gafs likväl. En dag, när de blefvo öfverfallna och kläderna sletos från kroppen på en af bröderna och de lågo där öfvergifna och utmattade, kom en fattig tiggare fram och tog af sig sin rock för att gifva en af bröderna, dessutom gaf han dem 25 cash (= 10 öre). Andra drag af välvilja fingo de också röna.

Bland kineserna finnes naturligen en massa illvilliga personer, och alla sådana få sina händer riktigt fria att röfva och plundra, när myndigheterna ej lägga något band på dem utan tvärtom, som guvernören i Shansi gjorde, gifva order, att utländingarna skulle dödas. I huru stor utsträckning ordern har blifvit utförd, veta vi ej ännu. Vi tänka på mångas öde med tungt hjärta. Men i flere fall har hans egna underlydande nekat eller ej vågat utföra befallningen.

Under många vedermödor och ständig lifsfara passerade våra syskon genom provinsen Honan och Hupeh samt anlände efter 7 veckors flykt hit till Hankow. Vi voro här att taga emot dem, och det var jämmerligt, hvad de sågo ut. Öfver hälften fingo genast läggas till sängs. Ett af barnen har dött af utmattning och sår. Vi hafva godt hopp, att med Guds hjälp de öfriga skola tillfriskna.

Det råder ännu mycket dunkel om hvad som blifvit af öfriga missionärerna norrut. Vi höra ryktesvis om ett sällskap, hvilket är på väg hit, men hvar de skola komma fram, och af hvilka det består, äro vi okunniga om.

Telegram har anländt, att broder Carl Blom lyckligen framkommit till Han-floden vid Lao-ho-k'eo. Där förenar han sig förmodligen med andra syskon samt kommer hit i sinom tid. Äfvenså har underrättelse kommit att Emilia Ulff är på nedresa från Si-gan.

Emilia Sandberg är mycket på bättringsvägen, och vi hoppas snart kunna resa vidare till Shanghai.

Jag sänder många hälsningar till alla bröderna. Vi hafva att utstå pröfningar till vår utvärtes människa, i vårt hjärta kommer så mycket, som vi också måste öfvervinna. Bed för alla missionärer, att vi må blifva bevarade i Kristus, ej försvagade genom de utvärtes pröfningarna, utan stärkta och mera uppgifna och brinnande för Herrens tjänst.

Många hälsningar till alla missionsvänner. Din tillgifne broder

G. A. Stålhammar.

Resebref.

Af J. af Sandeberg.

Tong-cheo-fu den 30 juni 1900.

Forts.

Efter att hafva rest i 10 dagar utan något längre uppehåll, var det med stor glädje, som vi anlände till P'ing-iao, där vi skildes från våra bärstolar och skulle få hvila ut ett par dagar. Ehuru hvilan ej blef lång, voro vi dock så tacksamma. En missionsstation förekommer den resande i Kina som en oas i öknen; utanför husets portar: det främmande folket, de misstänksamma blickarna, de undrande frågorna och många anmärkningar, men innanför: fridshälsningar, välkomstrop, kärleksfulla blickar och hjälpsamma händer. Och när man legat på kinesiska värdshus i 10 nätter och intagit sina måltider under rätt oordnade förhållanden, då sätter man värde på sitt trefliga rum och det dukade bordet, omkring hvilket värdfolk och resande snart samlas i liftligt samspråk om förhållanden i Kina och hemma.

Efter två dagar lämnade vi, som sagdt, *Ping-iao*, denna gång i kärror — stora kärror, hårda och skakande kärror. De tre därpå följande dagarna voro för mig de svåraste under resan; en dag foro vi uppför ett berg och andra dagen ned, men båda vägarna voro obeskrifligt steniga, jag kunde nästan säga »bergiga», så våldsamma voro stötarna för den, som ej orkade att gå, hvilket nog hade varit att föredraga. Storartade naturscenerier voro här dock, riktig bergsnatur. På lördagsafton anlände vi till Hoh-cheo och fingo åter njuta gästfrihet, denna gång hos två systrar, som under den därpå följande söndagen visade oss stor vänlighet. Mitt ressällskap fortsatte på måndagen i sina kärror, vana vid resor i Kina, tycktes de ej lida så mycket däraf, men jag var tacksam att åter få en bärstol och det ända fram till Üin-ch'eng. Emellertid kunde jag ej få den förrän efter en half dagsresa, och denna del af vägen bars jag i en liten bärstol af fyra män, stackars eländiga opieslafvar allesammans, men glada och snälla. Vi kommo naturligtvis före de tunga kärrorna; rätt som det var satte de ned stolen, och sedan en af dem helt ridderligt bjudit mig en skål »uri-tan», försvunno de allesammans, som jag misstänker, för att i ett närliggande opienäste stilla sitt begär efter detsamma och lämnade mig ensam, omgifven af en skara kineser, både män och kvinnor, som utbytte många tankar om den stumma, ensamma utländingen, hvilka jag olyckligtvis — eller kanske lyckligtvis — ej förstod. Snart upphunno oss emellertid vagnarne, mina bärare infunno sig åter och vi fortsatte vår väg. Vid nästa värdshus fick jag min nya bärstol, lik den förstnämnda. Den dagen foro vi för första gången igenom vackra, leende näjder, de i många färger skiftande vallmofälten stodo ock i blom, vackra, men sorgliga att se, då man vet, hvilken förbannelse, opium är för detta land. Äfven denna afton stannade vi vid en missiosstation, nämligen i Hong-tong, där vi tillbringade natten. I denna trakt var folket mycket uppskrämdt genom onda män, som drogo omkring, plundrade och röfvade. Mest anföllo de de kristnes hem, och på Hong-tongs sjukhus vårdades just då en af den kristna församlingens äldsta, som vid ett af dessa mäns anfall i hans hem blifvit svårt knifstucken. Både han och hans familj vistades nu på stationen; på min fråga, huru han var till mods, svarade man: »Han har stor frid.» Han är ej den ende, som får lida för sin tro; må vi lära oss bedja, bedja mycket för Herrens svaga hjord i Kina; deras själafiende glömmer ej att fresta, förleda, fördärfva dem, o, må *vi* ej glömma att bedja för dem och så stödja, stärka och hjälpa dem!

Ännu en missionsstation, P'ing-iang-fu, fingo vi gästa. Sedan kunde vi säga till hvarandra: »Nu äro vi snart i Üin'ch'eng.» Tiden syntes oss allt längre, då vi nu nalkades målet för vår resa, men lördagsmiddagen, själfva Pingstaftonen, stannade vi framför missionens trefliga hus i Üin-ch'eng. Vi befunno oss midt i hela syskonskaran, samlad till konferens, som de just slutat; det var en sådan glädje att se dem alla och sedan under de dagar, vi fingo vara tillsammans, höra om deras olika erfarenheter i arbetet.

På tisdagen var allmänt uppbrott till stationerna i de tre olika provinserna, jag for med herr Berg och Anna Erikson till T'ong-cheo-fu i Shensi. Således ännu tre resdagar, men med Herrens goda hand öfver oss anlände vi efter en i allo god resa hit. Jag har nu snart varit här en månad, åter tagit upp språkstudiet och trifves så godt. Trots värmen, som nu är rätt kännbar, behåller Herren mig vid hälsa. Honom vare tack för allt!

En annan gång hoppas jag få skrifva något härifrån, denna gång slutar jag med många hälsningar till alla dem, som med oss arbeta för Kina.

»De, som så med tårar, skola skörda med jubel.» Ps. 125: 5.

Från missionär E. Jakobsson.

Petersburg den 18 september 1900.

Förföljelsen kom så plötsligt och nästan samtidigt på olika platser, så att den ene ej hann underrätta den andre. Den var troligen planlagd och befald (i hemlighet) från regeringens sida, hvilket nu äfven synes framgå af tidningarna, ty annars kunde svårligen en så hemsk och vidtomfattande förföljelse uppstått på en gång öfver hela Kina eller så långt, som den gjort.

Utom den underrättelse, vi fingo, medan vi ännu voro kvar i vår stad, »Teng-chen», från Helgelseförbundets missionärer, att deras nybygda station »Huenüen-cheo» blifvit nedrifven men bröderna räddade, och att de ämnade ha sin sedvanliga konferens vid midsommar i Soh-p'ing-fu, om ej vidare oroligheter skulle mellankomma, — erhöllo vi äfven, kort innan vi lämnade vår plats, bref från en engelsk missionär Stewart Mc. Kee, tillhörande C. I. M., om oroligheter i Ta-t'ong-fu.

Tillsammans med missionär Mc Kee voro de 6 engelska missionärer, som jag tror. Sedan hafva vi ej fått någon underrättelse från dem, och det skulle vara ett stort under, om de kommit undan med lifvet.

Som jag skrifvit om till Sv. Posten, sporde vi i början af vår resa, att missionär Bingmark med fru, och sannolikt äfven deras tvänne små gossar, blifvit mördade. De tillhörde samma mission som vi och verkade i en af våra grannstäder, Jang-kao, omkring 6 svenska mil från oss. Då vi nästan hunnit öfver Mongoliska öknen, kom en dag ridande ifatt oss en tjenare hos de ryska tehandlare, som varit bosatta i staden Kalgan vid kinesiska

"Svenska Missionen i Kina".

Kommittéen i hemlandet.

O. v. Feilitzen, *kommendörkapten, ordförande.*
J. Holmgren, *sekreterare.*
K. G. Magnusson, *ingeniör, kassaförvaltare.*
G. Reutercrona, *löjtnant, vice ordf.*
J. Rinman.

* K. Bergh, *doktor*, Tranås.
* H. Dillner, *kapten*, Skellefteå.
* K. Fries, *fil. doktor*, Stockholm.
* A. Hylander, *pastor*, Stockholm.
* E. Sandblom, *apotekare*, Jönköping.
* W. Widmark, *ingeniör*, Helsingborg.
* Konsultativa ledamöter.

På missionsfältet:

Erik Folke, *föreståndare.* August Berg, *vice föreståndare.*

C. F. Blom, *finanssekreterare.*

Missionsexpedition: Lästmakaregatan 30, 4 tr.

All post adresseras till Kommittéen för »Svenska Missionen i Kina», Stockholm.

Redovisning

för influtna medel till "Svenska Missionen i Kina" under september månad 1900.

N:o		Kr.	Ö.
597.	F. M., Ställberg	15:	—
598.	Snarås, mfg gen. N. P.	30:	—
599.	Missionsvänner i Hofva gen. H. B.	22:	—
600.	Från Brooklyn gen. J. R.	4:	72
601.	O. & E. B., Stockholm	500:	—
602.	J. H., Stensäter gen. O. E., Vånga	5:	—
603.	Onämnd gen. M. S., Mora	60:	—
604.	A. S., Gimmarp, Skillingaryd	75:	—
605.	En sjuk yngling gen. E. S., Jönköping	25:	—
606.	»Ett löfte åt Herren» gen. d:o	10:	—
607:	Petter» gen. d:o	20:	—
608.	L. C. gen. d:o	10:	—
609.	Extra insaml. af vänner i Lindesberg gen. A. A.	88:	—
610.	C. E. J., Lindesberg gen d:o	50:	—
611.	A. S., Stockholm	25	—
612.	E. W. d:o	40:	—
613.	Räntemedel, A. W.	43:	—
614.	S. A., Furusäter, Hjälteby	5:	—
615.	G. R.	5:	—
616.	C. R., Stockholm	1:	—
617.	O. B., Jönköping	46:	—
618.	Gamla syfören. i Höör gen. L.	20:	—
619.	Onämnd gen. d:o	12:	50
620.	N—g gen. d:o	1:	50
621.	Onämnd gen. d:o	2:	—
622.	H., Malmö	20:	—
623.	Ellensdals syförening gen. N. D.	75:	—
	Transport kr.	1,210:	72
	Transport kr.	1,210:	72
624.	Senapskornet gen. O. A., Öfverum	10:	—
625.	Gåfva gen. d:o	5:	—
626.	Vänner i Tranås gen. T. S.	5:	—
627.	Onämnd	5:	—
628.	Söndagsägg	10:	—
629.	Senapskornets försäljn., Kumla gen. H. F.	105:	—
630.	»Herren bevakar sina fromms steg»	500:	—
631.	Missionsvän gen. K.	14:	—
632.	Herrens tionde O. C. & A. B.	58:	—
633.	C. D. T., Stockholm	50:	—
634.	Sept. 21 1900	500:	—
635.	O. L., Gefle	30:	—
636.	Missionsäpplen gen. K. B., Tranås	10:	—
637.	Kollekt i Hakebo missionshus jämte tillägg	15:	—
638.	Försålda missionstuppar af D, Kumla	4:	—
639.	Tackoffer åt Herren E. & J. R.	10:	—
640.	K. E., Bennebol, Knutby	30:	—
641.	Okänd	1:	—
542.	Björnö jungfrufören. gen. K. H.	75:	—
643.	F. P. gen. M. E. B., Ödeshög	2:	—
644.	K. A., Huskvarna	20:	—
	Summa kr.	2,669:	72

Med varmt tack till hvarje gifvare.

Lofvad vare Herren dag för dag! Han bär våra bördor, Gud är vår hjälp. Vi hafva en Gud, en Gud, som hjälper, och Herren, Herren, som frälsar ifrån döden.

gränsen mot Mongoliet, flyende för sitt lif och berättade, att kineserna, däribland äfven kin. soldater, brändt ej allenast ryssarnes hus och kyrka utan äfven »American Boards» och svenska mongolmissionär Larsons missionsstationer samt en del kinesiska handelshus, som drifva handel med »utländingar». Missionärerna från ofvannämnda »American Boards» station i Kalgan och missionär Larson med fru och barn äro räddade och ha rest tillsammans med oss. Sedan ha vi sport, att förföljelsen kommit ända in åt Mongoliet, och det var Guds underbara nåd och ledning, att vi kommo undan, som vi gjorde. Herren har på ett underbart och härligt sätt fört oss hela vägen, så att vi känna oss alltför ovärdiga all den godhet och nåd, han på oss bevisat.

Vi, som nu anländt hit, äro 16 svenskar och 5 amerikanske missionärer, tillhörande American Board.

Vi hoppas, om Gud vill, kunna resa härifrån, så att vi ankomma med ångbåt till Stockholm om *måndag den 24 d:s.*

Hjärtliga helsningar till alla kära vänner. Hoppas snart se hvarandra. Gud tröste alla sörjande!

Ett hvilohem för missionärer, som vistas i hemlandet för hvila, har kommittéen inköpt i dagarna inom Dufbo villastad, nära Sundbyberg, för medel, som gifvits för ändamålet. Vi prisa Herren så mycket mera för detta hem *nu*, då ett större antal af våra missionsnärer väntas till hemlandet. Uppsättningen pågår f. n., och emottages med tacksamhet hvarje bidrag, som missionsvänner känna sig manade att lämna oss. Möbler, servis, linne, sängkläder etc. behöfvas.

Stockholm, Svenska Tryckeribolagot Ekman & Co, 1900.

5. Årg. NOVEMBER 1900. Pren.-pris 1: 20.

以便以設耳

耶和華以拉

Sinims Land.

Missionsblad för Svenska Missionen i Kina.

Utgifvare: Kom. för Sv. Missionen i Kina. | Redaktör: JOSEF HOLMGREN. | Expedition: *30 Lästmakaregatan 4 tr.* | Telefon: Riks 44 59. Allm. Brunkeb. 17 35.

Tong-cheo-fu sedt utanför västra stadsporten.

INNEHÅLL:

Återvända missionärer. — Ur Folkes dagbok. — Förföljelsen mot de infödda kristna. — Bref från G. A. Stålhammar och Maria Pettersson. — En hälsning från församlingen i I-shï. — Från C. I. M., Ningpo. — Möten i Stockholm. — Redovisning.

Kommitteen för "Svenska Missionen i Kina", Stockholm, Lästmakaregatan 30, 4 tr.

Återvända missionärer.

Missionär *August Berg* med fru och 2:ne barn samt fröknarna *Frida Prytz, N. Fogelklou, S Engström* och *Jane af Sandeberg* anlände till Malmö den 13 sistl. okt. Påföljande dag ankommo missionär *Hugo Linder* med fru och fr. *Anna Eriksson* till Göteborg, där äfven missionär *Carl Blom* och fr. *Agnes Forssberg* landstego den 28 i samma månad, och följer här nedan en hälsning från dessa våra syskon till missionsvännerna:

Älskade missionsvänner!

Vi äro ett stort antal, som denna gång hälsa Eder, men ej från Kina utan från Sverige.

Orsaken därtill är Eder alla väl bekant. En sållningens och pröfningens tid har inträdt för Kinamissionen. Profetens ord gå i uppfyllelse: »Fridens sändebud gråta bitterligen. Stigarna stå öde, ingen frid är på vägarne». Es. 33: 7, 8.

Dock, huru stor orsak hafva ej vi att tacka Herren, vi, hvilkas lif blifvit alla räddade!

Våra ämbetsmän ägde, på grund af kejserlig befallning, makt att taga våra lif, men i det stället uppmanade de oss att fly och gåfvo oss den hjälp, de kunde. Det var de första dagarna af juli, som vi lämnade våra olika stationer, och i midten af augusti ankommo vi till Shanghai.

Det öde, som drabbat våra kristna och våra missionsstationer, är oss ännu obekant. Så mycket kunna vi dock förstå, att från människor kunna de påräkna liten barmhärtighet. Hos Herren är hjälpen.

Kanske någon af våra kära vänner nu undrar, huruvida vår kinamission skall fortsättas.

Vi stå ju nu inför ruinerna af våra andliga byggnader. Ja, men ur askan skall en ny och kraftigare Kristi kyrka resa sig, luttrad i bedröfvelsens ugn.

Dörrarne till Kina skola åter öppnas, och vi skola åter inträda genom desamma.

Låtom oss gemensamt bedja Herren om att denna dag snart måtte randas!

Efter den mån Herren gifver krafter, skall det blifva vår glädje att få tjäna Eder genom besök och föredrags hållande.

Till sist må det tillåtas oss påpeka, att behofven för närvarande icke äro mindre än förut, utan större. De många resorna hem hafva kräft dryga summor, och här hemma, såväl som i Shanghai, där ännu 12 af våra syskon vistas, äro lefnadsomkostnaderna vida större än i det inre af Kina. Vi tro oss endast behöfva nämna detta, för att våra vänner skola förstå, att just nu är tiden inne för oss att visa äktheten af vår tro genom våra gärningar.

Edra i Herren förenade syskon:

August Berg. *Carl Blom.*
Augusta Berg. *Hugo Linder.*
Frida Prytz. *Naëmi Linder.*
Anna Eriksson. *Agnes Forssberg.*
N. Fogelklou. *S. Engström.*
Jane af Sandeberg.

Ur Folkes dagbok.

Forts. fr. föregående n:r.

I Hai-cheo hade också oroligheter utbrutit men stäfjats af mandarinen. Bref från Mc. Connell (i Hotsin) gaf vid handen, att hela mellersta Shansi vore i jäsning, och att de flesta missionärerna brutit upp från sina stationer. Hvarthän de tagit vägen, därom sväfva vi i okunnighet. Mc. Connell själf var i en mycket svår belägenhet, när han skref. Endast 10,00 tæls i kassan och 5 personer att sörja för. Af de underrättelser, vi fått här, finna vi, att under hela juni månad provinsen Chihli varit i upprorstillstånd. Flera missionsstationer ha bränts, missionärer mördats och tusentals kristna marterats till döds. Sista telegrammet meddelar, att systrarna i Hsiao-i (Shansi) (C. I. M.) mördats. Fingo också del af amerikanske konsulns order till sitt lands medborgare att fly till kusten. Erforo vidare, att vice konungarne i Wuch'ang och Nanking ingått fördrag med de förenade makternas amiraler, hvari de förbundit sig att skydda europeernas lif och egendom inom sina provinser, om neutralitet garanterades åt Yangtsi-floden. Parker i Tsing-tsï-kuan (C. I. M) var besluten att stanna ännu en tid, men i skymningen blef hans lärare uppkallad till öfversten, som lät honom läsa en proklamation, just kommen från generalen, hvarigenom full frihet gafs åt pöbeln att plundra missionärernas hus. Parker nödgades lämna samma dag, ty redan den följande offentliggjordes påbudet.

26 juli. Strax nedom Tsing-tsï-kuan mötte oss eskorten från Hupeh. De kommo gående till fots utefter stranden och anropade våra båtar. Vi förstodo nu, att guvernörerna i Shensi och Hupeh ej litade på Honan utan lämnade oss eskort äfven för den del af Honan, vi hade att passera. Emellertid bevisade oss öfversten i Tsing-tsï-kuan den hedern att i trots af sina öfverordnades befallning sända militäreskort med oss till Hupeh's gräns, en vänlighet, som orsakade oss ej så liten oro, enär vi med skäl betviflade, att den var ärligt menad. Men i dag ha vi ankrat inom Hupeh's gränser utan att ha mött några hinder. Alla missionärerna äro ännu kvar här i Lao-ho-k'eo men stå resfärdiga. Telegram från engelska regeringen befaller dem att genast resa till Shanghai. Bref från Honan meddelar, att 3 af C. I. M:s stationer inom provinsen plundrats, men att missionärerna lyckats undkomma. Honan guvernören har gjort gemensam sak med sina ämbetsbröder i Chihli och Shansi. Dessa underrättelser gjorde oss mycket oroliga för våra systrar E. Andersson, Maria Pettersson och S. Engström.

Juli 30. Vi äro nu ett sällskap på öfver 40 personer på 6 båtar. Just passerat Fanch'eng, där alla missionärer lämnat. Parkers båt blef här kvarhållen af tullbetjäningen, som uppträdde mycket våldsamt och hotade att döda honom. Vi eskorterades af kanonbåt nedför floden. Hettan är mycket stark och tryckande och våra små lida mycket. Vi äro alla så trötta men dock så tacksamma för de underliga vägar, Herren ledt oss på, och den härliga frälsning, som kommit oss till del. Flera katolska missioner ha plundrats här i trakten, och trots vice konungens kraftiga ingripande är landet långt ifrån lugnt.

Aug. 6. Lyckligt och väl i Hankow. Hvilken känsla

af trygghet att åter vara inom ett område, där människolif respekteras. Här möta oss uppskakande underrättelser om missionärer, som under förfärliga lidanden lyckats leta sig fram genom fiendeland. Broder Argento (C. I. M.) från Honan ligger ännu till sängs till följd af den misshandel, han utstått under resan. Pöbeln på ett ställe slog honom sanslös och skulle ha bränt honom, hade de ej trott honom vara död. Där fick han ligga två dygn i sitt blod. Slutligen kvicknade han vid och sökte med uppbjudande af alla sina krafter att fly. Än en gång mötte honom en ursinnig folkhop och hotade att taga hans lif, men de kunde ej besluta sig för handling, och han undkom. Blödande utan kläder och föda i den starka sommarhettan släpade han sig framåt, tills en troende påträffade honom och förde honom till Hankow.

Aug. 10. Framme i Shanghai efter 40 dagars resa. C. I. M. har hyrt oss ett hus i staden. Här träffa vi flyktingar från alla delar af landet, och till vår stora glädje ha våra tre Honan-systrar anländt. Deras resa ned var mycket svår och endast genom Guds stora barmhärtighet ha de fått behålla lifvet. De få själfva berättta om sina erfarenheter.

Förföljelsen mot de infödda kristna.

»Från våra infödda vänner i norr», skrifver vår syster Maria Pettersson i bref från Shanghai den 20 sistl. sept. till de hemmavarande syskonen, »komma alltjämt sorgliga underrättelser. I Chang-teh-hens sista bref berättar han, huru några i Ping-iang-fu blifvit tvingade att tillbedja afgudar, under det andra varit trogna in i döden. Andra af de troende väster om floden blefvo också dödade, och en del lämnades med lifvet, sedan de blifvit märkta med ett djupt kors i pannan. Deras lidanden hafva varit obeskriftliga.

Chang själf var i Si-gan, Shensi, dit han äfven lyckats föra sin familj, som blifvit beröfvad allt, hvad de ägde på andra sidan floden.

Pu-cheo Chih-fu, som varit upp till Tai-üen-fu, medförde vid sin återkomst ett litet utländskt barn. Hvems barn det är, vet ingen, ej heller af hvad skäl han tagit det. —

All brefväxling med utländingarna är förbjuden, och den, som beträdes därmed, dödas genast. Tsai s.s. i Hotsin är gömd. En man, som kommit ned från Siang-hsien, Honan, berättar, att förhållandet med de kristna där är liknande. De föras till afgudatemplen och misshandlas på de gräsligaste sätt. O, hvilket lidande! Herren hjälpe dem och oss alla att hålla ut i tron och förhärliga vår Jesus intill ändan.

Och dem vardt sagdt, att de ännu en liten tid skulle gifva sig till ro, till dess talet blifvit fullt jämväl af deras medtjänare och bröder, hvilka skulle blifva dödade som de. Uppb. 6: 11.

Må vi alla bära hvarandra på bönens armar! Kröningsdagen kommer snart.

Bref.

Shanghai

den 26 aug. 1900.

Kära missionsvänner.

I ären ej okunniga om all den nöd och det trångmål, som de kristna församlingarna i Kina nu hafva att genomgå. Endast småningom nå oss underrättelserna härom från de olika provinserna. I medlet af augusti anlände ett sällskap flyktande engelska missionärer från provinsen Shansi till Hankow. De hade haft stora vedermödor att utstå under sin flykt; sex af dem hade dött, somliga hade blifvit mördade, och somliga hade dukat under af öfveransträngning och umbäranden. Se här hvad mr Cooper, en af deltagarne, berättat om denna färd och om oroligheternas början i Shansi.

Postgången från kusten inåt landet går långsamt. Det var den 26 juni, och ännu voro underrättelserna om försommarens uppror och förföljelser i Shantong samt kring Tien-tsin och Peking mycket få. Endast lösa rykten gingo bland folket. På de flesta stationer lefde man i lugn och stillhet, okunniga om den lifsfara, i hvilken alla sväfvade.

Nämnda dag kom plötsligen ett bref till missionärerna från hufvudstaden Tai-üen-fu i provinsen Shansi med underrättelse, att landet norr ut var i fullt uppror. Guvernören öfver provinsen var fientligt stämd mot utländingarna, och han ämnade på intet vis beskydda dem utan hade tvärtom utfärdat en proklamation, innehållande, att Kina hade förklarat krig med de utländska makterna, och att alla utländingar skulle dödas.

Verkningarna af proklamationen började snart göra sig kännbara. Pöbeln skockade sig samman kring missionsstationen samma dag på ett ytterst hotande sätt samt gjorde försök att tränga in och förstöra den. Missionärerna lyckades fly till mandarinens bostad, men denne, som eljest var rätt vänligt stämd, vågade nu icke beskydda dem på grund af guvernörens befallningar.

Emellertid ankommo ytterligare underrättelser från Tai-üen-fu, meddelande, att läget därstädes var ytterst kritiskt. Kina Inland missionens station hade redan blifvit bränd. Den katolska missionsstationen var nedrifven. Alla utländingarna voro samlade i den engelska baptistmissionens hus, som omringats af pöbel, hvilken hotade att bränna byggnaderna och dem, som voro däri-nne.

Sådana äro de sista underrättelser, vi äga, från missionärerna i norra Shansi tills dato.

Genom allt detta blef det uppenbart, att enda utsikten till räddning var att så fort som möjligt fly söder ut öfver gränsen till närmaste provins, Honan, samt söka taga sig fram till Hankow.

I stor hast lämnade våra syskon sin station midt i natten, blott förande med sig en åsna, lastad med sängkläder och litet gångkläder. Penningarna uppdelades på alla i sällskapet.

Mr Cooper berättar vidare: »Vi hade endast tillryggalagt omkring två svenska mil, då vi tvungos att stanna i en stor by af en folkhop på ett hundratals människor, hvilka begärde penningar. Enär vi ej kunde gifva dem så mycket, de önskade, grepo de vår åsna, ryckte

ned sängkläderna och sleto gångkläderna i stycken. Därefter föllo de öfver oss och togo allt, hvad vi hade: skor, strumpor, hattar, penningar, allt så när som på ett par af de i Kina brukliga korta byxorna. Både manliga och kvinnliga missionärer och barn behandlades på samma sätt. Under allt detta flydde våra tjänare af fruktan att blifva mördade; ensamma och öfvergifna drefvos vi framåt vägen af folket med klubbor och stakar.

Det var ett förskräckligt läge. Solen brände på våra hufvuden och ryggar, och vi ägde ej så mycket som en näsduk att doppa i vatten för att svalka oss med. Vid hvarje by blefvo vi öfverfallna. Byarna ligga mycket nära hvarandra på de fruktbara slätterna, så att, när pöbelhopen från den ena byn lämnade oss, möttes vi af en ny skara från nästa by. Vi kunde hvarken få mat eller vatten. Det var underbart, att vi kommo igenom. Under flera dagar lefde vi blott af vattnet ur de grumliga gyttjepölarna längs vägsidan.

Två af de kvinnliga missionärerna, miss Rice och miss Huston, blefvo dödade vid ett öfverfall i en by. Utmattade af ansträngningar satte de sig ned, förklarande, att de voro villiga att dö, men att det var dem omöjligt att fortsätta, de kunde icke taga ett steg vidare. Mandarinen i en stad, som de just passerat, hade gifvit mr Cooper ett stycke silfver, att det skulle vara dem en hjälp på vägen. Han beslöt därför att skaffa ett åkdon för systrarna. Två af sällskapet gingo till en by på litet afstånd för att hyra en kärra; de blefvo emellertid öfverfallna och penningarna stulna. Återstoden af sällskapet, som stannat ute på vägen, blef äfvenledes öfverfallen med ofvannämda olyckliga utgång, att de båda systrarna dödades. De öfriga lyckades komma undan.

Under stora ansträngningar arbetade de sig framåt dag efter dag, gingo ibland om nätterna, hvilade stundom, när det var möjligt att dölja sig ute i markerna. Ändtligen passerades gränsen till provinsen Honan. Sakernas förhållande blefvo något bättre. Guvernören öfver Honan är visserligen ej vänligare stämd, men en depesch hade just anländt från regeringen i Peking, att utländingarna ej finge dödas. Mandarinen i gränsstaden förklarade därför för dem, att, om de hade anländt 24 timmar tidigare, skulle det varit ett nöje för honom att döda dem, men nu ville han på grund af kejsarinnans stora nåd låta transportera dem vidare söderut. De blefvo sedermera behandlade som fångar och forslades på två kärror samt fingo hvila om nätterna i distriktstädernas fängelser tillsammans med missdådare.

Ytterligare en af missionärerna blef ett offer för resans ansträngningar och lidanden, nämligen fru Cooper. Hon blef alldeles uppbränd af solen på ryggen och axlarna samt dog under svåra plågor fyra dagar före ankomsten till Hankow. Af barnen dukade tre under genom sjukdom och utmattning.

I den mån de kommo söder ut och närmade sig provinsen Hupeh, fingo de röna ett vänligare bemötande. Myndigheterna där visade sig mycket förekommande och gåfvo dem hvila, mat och kläder. Deras lidanden fingo till sist ett slut, i det de anlände till Hankow den 4 augusti efter 7 veckors flykt.

Gud har på ett mäktigt sätt bevarat några af sina tjänares lif. Vid mer än ett tillfälle fördes den lilla skaran afsides ut för att blifva dödad. Kineserna ville nog, att de blifvit dödade, men hvar i sin stad tycktes frukta att utföra dådet. Det bofasta folket sade till soldaterna: »Döda dem ni!» »Döda dem ni!» Och så fördes de ut ur byn, men utkomna tycktes en sådan Herrens fruktan komma öfver alla, att ingen vågade lyfta sin hand. Soldaterna sade sedan till boxarna: »Vi kunna intet göra dem, men ni ska' göra det!» och så fördes de bort till någon enslig plats, men det gick boxarna, som det gått soldaterna: de kommo sig ej för att göra något. Detta berättade både mr Glover och miss Gates, hvilka voro med bland de flyende.

Jag har hört om andra missionärer, hvilka under dessa farliga tider gripit till svärdet för att försvara sig, men de blefvo snart nedhuggna.

Herrens ledning af sitt folk är stundom svår att förstå. Man frågar: hvarför så många lidanden? hvarför så många offer? hvarför så mycken strid, när Herrens rike är ett fridens rike?

Låtom oss likväl bedja Gud, att de lidanden, som vi, hans folk, måste gå igenom, må blifva ett medel att bevara och helga oss, fördjupa vår tro och gifva oss större insikt i Guds kunskap. Herren vill säkerligen genom sin Helige Ande hos oss frambringa mera tro, mera tålamod och göra oss till ett mera fullkomligt verk.

Apostlarna voro glada däröfver, att de blefvo befunne värdige att lida för Jesu namns skull, och de *upphörde icke* att lära i templet och i husen och *förkunna evangelium om Kristus Jesus.*

Låtom oss ej heller förtröttas, utan låtom oss förbida Herren, att vi må blifva starka i tro och uthållighet.

Eder i Kristus tillgifne
G. A. Stålhammar.

* * *

Shanghai

den 22 sept. 1900.

»*Endast i Gud* haf din ro, min själ». »*Han* utväljer åt oss vår arfvedel.»

Dyre broder i Herren!

Stor frid!

Br. Folke är betydligt bättre i dag. Hoppas, att broder Stålhammar också må blifva kry igen. I går eftermiddag var han mycket klen.*

Den 24. Folke har haft en mycket orolig natt. Stålhammar var i går eftermiddag redig en stund, sedan han intagit medicin och talade något med syster Emilia Ulff, som var inne hos honom. Hon sade, att han då såg rätt kry ut, men det var nog bara medicinens verkan, eljest har han yrat ett par dagars tid, och febern är omkring 42 grader C. Mina Stålhammar är naturligtvis mycket trött, men Herren tyckes gifva henne öfvernaturliga krafter och ett undergifvet sinne. Bed mycket för dessa kära syskon! Doktorn har sagt, att br. Folke nödvändigt måste resa till Japan, så fort han blifver så pass stark, att han tål resan.

* Bröderna Folke och Stålhammar insjuknade i början af sept., den förre i malaria och rödsot och den senare i nervfeber.

Oroligheterna i norr pågå som vanligt. Senaste nyheterna var, att kineserna ifrån en af sina fästningar medelst en underjordisk mina sprängt 300 man i luften. De senare voro förbigående ryska trupper, som utan vidare på detta sätt anföllos af kineserna. De uppställde sig genast i slagordning men skulle säkerligen fått gifva vika för kineserna, om icke tyskarne i sista ögonblicket kommit till deras undsättning. Öfvergeneralen fältmarskalken grefve von Waldersee anlände i fredags. I lördags morse mönstrade han de olika nationernas trupper, som med anledning däraf voro omsorgsfullt ordnade i grupper, sida vid sida uppå den gröna grässlätten här utanför. Grefven reste norr ut redan i lördags eftermiddag.

På C. I. M:s bönemöte i lördagskväll meddelade mr Stevenson, att de erhållit underrättelse om hvar missionär Duncan Kay med sällskap hölls fången. Guvernören i Si-gan hade underrättat, att för deras frigifvande måste en summa af 400 tæls inbetalas till de boxare, som fasthöllo dem, och nämnda summa skulle han själf försöka anskaffa från Shensi. Missionär Greens äro ännu äfven de i fängelse, men han själf med sin lille gosse är tillåten att gå ut och gå hvarje dag, då han åtföljes af en beväpnad boxare. En kines, som sett dem, säger, att mr Green såg rätt frisk ut, men hans lille gosse däremot var mycket blek och medtagen.

Ännu finnes tillsammans af de olika missionssällskapens missionärer omkring 100, hvilkas öde är alldeles okändt. Däribland äro 10 af Helgelseförbundets syskon, om hvilka man ingenting hört. Ett sällskap af missionärer ifrån norr hafva tagit vägen öfver Kalgan. Om syskonen Hellebergs är ibland dem, vet man ännu ej med visshet.

Ja, Herren gör underbara ting ibland oss i dessa dagar. De underbara bönhörelser, som så många denna tid hafva fått se, hoppas jag må egga oss alla till förnyad kamp mot satan och uthållig bön för hvarandra och kineserna.

»Om hvetekornet icke faller i jorden och dör, så förblifver det allena.»

»Det varder sådt i förgänglighet och uppstår i kraft.»

Hjärtliga hälsningar från oss alla till vår kära kommitté och alla missionsvänner.

Eder i Jesus lyckliga
Maria Pettersson.

P. S. Just nu höra vi, att alla C. I. M:s missionärer, som voro kvar i Shansi och ej kommit undan boxarne, äro mördade. Antalet uppgifves vara 11.

Gud hjälp *oss* att vara trogna intill döden!

D. S.

En hälsning från församlingen i I-shï.

Under dessa oroliga tider ila mina tankar ofta tillbaka till en ljuflig om än gripande stund, då en liten skara af infödda kristna samlats i I-shï för att säga mig farväl. Smärtsamt är ju alltid ett afsked, när det gäller lång tid, men ännu mera så, när man skall lämna dessa af Gud till ett lefvande hopp födda hedningar, som fått så stort rum i ens hjärta. — Huru hade icke de långa tider förut sökt räkna ut, huru länge resan skulle räcka, huru långvarig vistelsen hemma skulle bli, och — huru snart jag kunde komma tillbaka. Ja, detta voro nu dagliga spörsmål.

Lif och rörelse hade det ock varit på stationen i många dagar. Så väl de äldre som barnen voro i full fart. Det var ju fråga om att skaffa en afskedsgåfva åt mig, och det var ej lätt att finna en, som deras älskande hjärta kunde gilla. Skolbarnen blefvo dock först färdiga med sin — ett slags standar af röd botten med gröna kanter eller bårder och guldinskription. Enkelt af blommigt bomullstyg var det dock rätt vackert. — Församlingens gåfva var något liknande, men dyrbarare, af tjockt blommigt siden. Guldbokstäfverna, som prunkade så ståtligt i midten, voro »Äran tillhör Herren». På afskedsfesten i vårt kapell prydde dessa båda standar väggarne. En dyrbar oförgätlig stund var det, då vi sista gången samlades där. Efter ett par sånger höjde under djup rörelse den gamle evangelisten sin stämma till bön, hvarefter han läste något ur Guds ord och uttalade med anledning af det lästa många förmaningens ord till de församlade och lade dem särskildt på hjärtat att icke försumma den nåd, som blifvit dem vederfaren, och ej glömma den undervisning, de mottagit under den flydda tiden. Herren gaf ock mig kraft att säga ett afskedsord. Många och brinnande voro sedan de böner, som uppsändes för mig. Så var den enkla festen slut och vi skildes åt. Följande dag voro de åter samlade för att följa mig på väg. — Många hälsningar sändes ock med till Guds församling här i Sverige. — Deras bön och hopp var, att snart många flera skulle komma för att förkunna evangelium för dem. Huru litet anade vi då, att äfven de få sändebud, som funnos, skulle bli förjagade och de lämnade ensamma.

Här nedan följer ett bref från församlingen i I-shï. Det lyder i öfversättning så:

Församlingens pastorer, lärare, bröder och systrar hälsas med frid. Vi vilja icke underlåta att omtala för eder, huru vi innerligen tacka Gud för att genom hans vilja lärare blifvit sända hit till I-shï och Uan-chuan. Guds ord har haft framgång ibland oss, icke så få hafva blifvit omvända, men de, som kunna vårda Guds hjord, äro få. Skörden är mycken, men arbetarne äro få. Må vår himmelske Fader utvälja och utsända många missionärer, som predika Guds ord öfver hela Kina, och vi vilja storligen tacka Gud för hans outsägliga nåd. — Vi önska, att hela Guds församling tillika med dess pastorer och lärare alltid måtte bedja för oss (i I-shï och Uan-chuan), som vilja tro på Herren. Vi äro så svaga och medvetna om, att vi ej hafva någon egen kraft att lita på; men vi förtrösta på att Gud skall genom sin nåd stadfästa vår tro och kärlek. Vi vilja dagligen bedja och anropa Gud om att sända ut lärare, att Guds ord snart måtte blifva predikadt i hela världen. Detta är vår innerliga önskan.

Vi sluta nu med en hälsning till eder från I-shï församling.»

Så lyder brefvet. Vi vilja ju instämma i deras bönerop, att Gud måtte sända flera arbetare i sin myckna skörd, och äfven bedja, att oron snart måtte stillas, så att Jesu vittnen snart må kunna återvända med fridens budskap till det inre Kina. *Anna Janzon.*

C. I. M., Ning-po*

den 12 juni 1900.

Käre broder i Herren!

Ett hjärtligt tack för det långa välkomna brefvet af den 23 dec., som jag emottog den 1 mars. Korta bref sätter man äfven mycket värde på, då de långa måste vara svårare att medhinna för den, som har en stor korrespondens.

Den fru, som jag sist skref om (i enskildt bref, se juni-n:r af Sinims Land), synes hafva blifvit en afgjord kristen, och det har beredt oss stor glädje, att Gud i sin nåd behagat använda oss såsom redskap att föra henne till Herren. Ingenting är mera uppmuntrande och trosstärkande.

Under mars tillbringade jag några veckor i Shanghai tillsammans med miss Davidge, min medarbetare. Vi sammanträffade där med Tjäders och fröken af Sandeberg, hvilket var mycket kärt. Fröken Hallin anlände just dagen efter vi lämnat.

Efter en dam, som varit hemma för att hvila, skulle återvända till Juh-shou och antalet arbetare där skulle bli jämförelsevis stort, bad mr Stevenson miss Davidge och mig att flytta till Sin-ch'ang i Cheh-kiang för att taga upp arbetet bland kvinnor här tillsammans med miss Jones från Wales. Mr Heal, som för närvarande är i Chefoo med hustru och barn, förestår församlingen här och bor i en annan stadsdel. På stationen finnes en flickskola, hvilken miss Jones förestår, och miss Davidge och jag skola ägna oss helt åt arbete bland kvinnorna i staden och genom resor i omnejden. Ett nytt hus har blifvit uppbyggdt för systrarna att bo i, hvari vi just inflyttat.

Vi voro mycket ledsna att lämna Juh-shou och det distrikt, vi där arbetat, ty arbetet hade blifvit oss kärt, och många bland infödingarna höllo af oss. Vi äro emellertid särskildt tacksamma, att Herren lät oss vara till välsignelse under vår vistelse där, och hjälpte oss på ett underbart sätt med språk och arbete och i att lära känna folket. All äran åt honom. De kära missionsvänner i hemlandet, som burit oss på bönens armar, få dela skörden med oss. På den utstation, som vi själfva öppnat, fanns vid vår afresa en hel skara ifrigt intresserade sökande kvinnor. Deras kära ifrigt lyssnande ansikten ser jag ännu framför mig. Genom bön arbeta vi lika mycket för dem nu, som vi förut gjorde genom undervisning. Må Gud helt frälsa och stadfästa dessa dyrbara själar!

Ehuru vi blott äro en veckas resa från Juh-shou, finnes det dock många små olikheter i seder och bruk här och i folkets utseende. Vi märka det, en utomstående skulle nog ej alls lägga märke därtill. Det är ock svårt, att dialekten är så olika, d. v. s. då man hunnit öfver en viss del af sina studier, så förstår man rätt lätt olika dialekter, men det tar någon tid att öfva upp sig i att tala. Det är för besvärligt med alla dessa olika dialekter i Kina, som nog komma an på att kommunikationerna äro så dåliga. Det blir kanske olika i en framtid. Civilisationen i detta afseende gör endast långsamma framsteg i »Midtens rike». Man kan dock ej annat än längta efter någon förändring, hvad fortskaffningssätt angår, ty efter att ha företagit några båt- och landresor, försvinner det romantiska däri. Och det synes en sådan tidspillan, att det går så långsamt. Då man läser om andra land, som äro under europeisk regering och därför äro favoriserade med järnvägar, känner man sig en sinula lysten därefter.

I dag hafva vi haft underrättelse om oroligheterna i norr och voro mycket bedröfvade att höra, att tvenne missionärer i Chili blifvit dödade. De tillhörde S. P. C., en gren af eng. högkyrkan.

Må Gud, som är rik på nåd, stilla dessa oroligheter och göra de hetsiga sinnena lugna.

Vi hafva om fredag den 15 varit i Sin-ch'ang tre veckor. Resan hit var mestadels båtresa, och vi hade delvis sällskap med mr Meadows, som är superintendent för denna provins. Det var roligt att göra hans bekantskap. Han är en älsklig gammal man och påminner rätt mycket om mr Taylor; han har varit cirka 40 år i Kina.

De sista 140 li eller 8 sv. milen färdades vi öfver land, då vattnet i bifloden borttorkat. Vi stego i land på en helt öde plats och buros delvis på bambopålar, hvarvid vi fäste en liten stol, då inga bärstolar kunde erhållas, delvis gingo vi till fots. *Framåt* måste man trots alla hinder i Kina, och slår allt annat fel, tar man till »apostlahästarna», som ej äro att försmå!

Det var en slitning, som endast Gud vet, att skiljas från många vänner, vid hvilka man fästat sig med band, som äro evighetsband, så att de ej kunna upplösas. De skulle alla bedja Gud, att vi, efter att hafva vittnat här under någon tid, måtte komma tillbaka till dem. De äro också trogna i att bedja Gud lossa våra tungors band, att vi kunna tala på en ny dialekt. De kristna i Sin-ch'ang, som äro ungefär 100 till antalet, togo emot oss på det mest vänliga sätt; de kunde ej tänka sig någon större nåd, än att Gud sändt oss hit med tre års erfarenhet i Kina, i stället för att sända nykomlingar. De togo så hjärtligt emot oss, att det i någon liten mån ersatte, hvad vi lämnat. Ännu hafva vi ej varit ute bland folket så mycket, ty den heta tiden har ju börjat, men vi hoppas så småningom få gå ut bland dem. Bedjen för oss, att Herren må gifva oss att snart tala Ning-po-dialekten, så att vi därigenom må kunna blifva till stor välsignelse, medan vi äro här. Jag kan ej tro annat, än att Gud har ett särskildt verk för oss, då han sändt oss hit.

Med hjärtliga hälsningar till kommitténen förblifver jag eder i Herren förenade

M. Ramsten.

* Detta bref var uppsatt för septembernumret, men måste stå öfver på grund af bristande utrymme.

Möten i Stockholm.

Ett välkomstmöte

för de hemkomna missionärerna hölls på Nya Husbållsskolan härstädes lördagen den 27 sistlidne okt. på kvällen. Som utrymmet var begränsadt, kunde endast omkring 200 personer få tillträde.

Ordföranden hälsade missionssyskonen välkomna hem och uppmanade till tack och lof till Herren, som hört våra böner, då vi ropade till honom om deras räddning och fört dem lyckligen hem. Fastän öfver 2,000 missionärer drifvits från sina stationer — något enastående

i missionshistorien — verkar dock Gud fortfarande därute.

Missionär August Berg framhöll, huru Guds kärlek måste vara drifkraften uti vårt missionsarbete, om detta skall blifva framgångsrikt. Denna kärlek var driffjädern i Jesu och apostlarnas gärningar. Paulus kunde säga: »Kristi kärlek tvingar mig».

Tal. berörde, huru mångsidigt ett missionsarbete i Kina är. Det gäller att på allt sätt söka föra evangelium till folket. En viktig gren är opiiasylverksamheten. För att hjälpa dem, som vilja tro och lyda sanningen, är denna nödvändig, och den har burit rika frukter. Såsom exempel berättades om en man vid namn Ly, som både odlade och rökte opium och, såsom många andra kineser, var full af misstro emot och fruktan för missionärerna. Han drogs dock till sanningen, och i asylen veko fördomarna. Hans dotter sändes sedan till skolan, och han själf och hela hans hus trodde på Herren. Flere exempel omtalades såsom bevis på Guds ords kraft och den Helige Andes verkan på hedningarnes hjärtan. Ehuru missionsarbetet nu tyckes vara helt och hållet afstannadt i Kina, få vi icke glömma, att evangelium aldrig kan förlora sin kraft utan måste gå till seger. Både plöjnings- och såningsarbete har utförts, och, då lugn åter inträder, få vi eller andra gå att bärga in skörden.

Fru *Augusta Berg* berättade något från skolverksamheten i Tong-cheo-fu, och fröken *Anna Eriksson* framhöll bland annat, att det är lättare att göra Guds vilja än att lida den. Det är lättare att göra än lida.

Missionär *Hugu Linder* påminde om huru det för en kines, som vill tro på Herren, särskildt gäller att beräkna bekostnaden. Äro hans grannar fientliga, måste han stå isolerad och utan deras hjälp, hvaraf han dock är så beroende. I byn Suen-Chang bodde en kristen kines med sin familj. Denne man blef sjuk och dog, och hans hustru kom till följd af hedniska släktingars och grannars fientlighet i en mycket svår belägenhet. Hon önskade begrafva sin man på kristligt sätt, men, som hon saknade medel och släktingarna voro omedgörliga, syntes för henne ingen annan utväg än att, såsom ofta sker i Kina, ställa undan liket i afvaktan på bättre förhållanden. Detta var dock ej från missionens och de kristnas synpunkt önskvärdt. Saken blef föremål för ifrig bön, och Herren hörde och hjälpte. Genom de troende kinesernas uppoffrande hjälp samt evangelistens Chios ordnande undanröjdes hindren, och begrafningen fick försiggå på kristligt sätt, hvarvid rika tillfällen gåfvos att predika om Jesu död på korset och hans uppståndelse från de döda. Många fördomar och mycket motstånd blefvo genom denna begrafning brutna och Guds namn blef förhärligadt.

Slutligen talade fröken S. Engström om Herrens trofasthet mot henne under den tid, hon vistats i Kina, samt om vikten af att vara där Gud vill, att man skall vara. Däri ligger den största lyckan.

Flera missionärer, tillhörande andra missioner, voro närvarande.

Samkvämet afslöts med ett bönemöte för de infödda kristna i Kina samt för syskonen i Shanghai, särskildt bröderna Folke och Stålhammar, om hvilka underrättelse ingått, att de voro sjuka.

* * *

Missionens höstmöte

hölls söndagen den 28 okt. i kyrkan vid Floragatan.

Ordföranden öppnade mötet med ett kort anförande, utgående från psalmistens ord: »Herrens råd består evinnerligen, hans hjärtas tankar från släkte till släkte», framhållande att Guds tankar alltid äro fridens tankar, och just därför vore det saligt att veta, att hans planer aldrig kunna göras om intet. De fridens tankar, Gud hyser om Kina, har han icke heller i någon mån svikit. Inför den nuvarande situationen må vi därför icke falla i misströstan utan i stället beakta ordet: 'Var stilla inför Herren och besinna, att han är Gud'.

Gud visste, att tiden nu var kommen, då de kinesiska församlingarna skulle kunna uthärda ett eldsprof. Det unga trädet, som trädgårdsmästaren tuktat och afkvistat, skall stå alltfort och skjuta allt djupare rötter.

Missionär August Berg talade därpå med ledning af Es. 53: 10 och uppehöll sig särskildt vid ordet: Herrens behag skall genom Jesus hafva framgång. Detta löfte har, yttrade tal. bl. a., i rikaste mått uppfyllts på Kina, där nu finnas 100,000 till kristendomen omvända kineser samt därjämte ytterligare 300,000, som stå mer eller mindre under evangelii inflytande.

För närvarande har missionen i Kina stor sorg. Det är en sållningstid såväl för de infödda kristna som för missionsvännerna. Dock skall alltjämt det ordet fullbordas: Herrens behag skall genom honom hafva framgång.

Talaren slutade med att i korthet redogöra för sin och sina kamraters flykt till kusten, hvilken aflupit utan nämnvärda lidanden. Han bemötte också talet om att missionärernas flykt vore oberättigad och påpekade, huru den nuvarande situationen gjorde deras flykt nödvändig och ur kristlig synpunkt fullt berättigad.

Förmiddagsmötet afslöts därpå af missionär Rinman, hvilken framhöll vikten af ihärdig bön.

* * *

På e. m. redogjorde missionär Linder för huru de kristna församlingarna på Svenska missionens i Kina arbetsfält blifvit beredda för den nuvarande förföljelsetiden. Vid församlingarna hade nämligen börjat införas en ny verksamhetsmetod. Förut hölls predikan blott vid missionsstationerna och verksamheten var åtminstone till hufvudsaklig del förlagd till dessa. Nu hade predikoverksamheten börjat ordnas så, att den uppehölls af kineserna själfva, och gudstjänsterna anordnades på centrala platser i de enskilda hemmen. Så hade församlingarna kommit att stå mer på egna fötter och voro på den grund mer rustade att, lämnade på egen hand, hålla stånd mot förföljelsen. Tal. vore fullt viss på att Gud icke nu skall svika sina församlingar därute.

Fröknarna Anna Jansson och S. Engström lämnade därpå intresseväckande skildringar om missionsverksamheten, af hvilka det framgick, att arbetet visst icke vore fåfängt, utan att tvärtom missionärerna nu mången gång finge göra glädjande och uppmuntrande erfarenheter.

Till sist hölls ett kort afslutningstal af missionär Berg. *S. M.*

"Svenska Missionen i Kina".

Kommittéen i hemlandet.

O. v. Feilitzen, *kommendörkapten, ordförande.*
J. Holmgren, *sekreterare.*
K. G. Magnusson, *ingeniör, kassaförvaltare.*
G. Reutercrona, *löjtnant, vice ordf.*
J. Rinman.

* K. Bergh, *doktor*, Tranås.
* H. Dillner, *kapten*, Skellefteå.
* K. Fries, *fil. doktor*, Stockholm.
* A. Hylander, *pastor*, Stockholm.
* E. Sandblom, *apotekare*, Jönköping.
* W. Widmark, *ingeniör*, Helsingborg.
* Konsultativa ledamöter.

På missionsfältet:

Erik Folke, *föreståndare.*
August Berg, *vice föreståndare.*

C. F. Blom, *finanssekreterare.*

Missionsexpedition: Lästmakaregatan 30, 4 tr.

All post adresseras till Kommittéen för »Svenska Missionen i Kina», Stockholm.

Redovisning

för influtna medel till "Svenska Missionen i Kina" under oktober månad 1900.

N:o		Kr.	Ö.
645.	H. F., Tollerstorp. Häggum, gen. A. H.	20:	—
646.	L. P., Striberg	50:	—
647.	L., Lindesberg gen. A. P.	3:	—
648.	Onämnd i Eneberga gen. d:o	4:	50
649.	Onämnda i Rya gen. d:o	15:	—
650.	H., Linde gen. d:o	15:	—
651.	A. D., Jönköping	5:	—
652.	A. L., Sollerbrunn	25:	—
653.	Missionsvän med Joh. 12: 26 gen. P. O., Granby	80:	—
654.	Ch. A., Vadstena	20:	—
655.	J. E. S., Stockholm	400:	—
656.	K. B., Tranås	100:	—
657.	K. E. B., Göteborg	7:	—
658.	G. S., Stockholm	500:	—
659.	Vid bönemötet d. $^{9}/_{10}$ af Onämnd	5:	—
660.	Några vänner på Donsö gen. F. L.	25:	—
661.	S. O., Sala	5:	—
662.	S. T., Stockholm	10:	—
663.	G. R.	5:	—
664.	G. W. i W.	30:	—
665.	Tackoffer den 15 sept.	30:	—
666.	Skärkinds jungfruförening gen. J. C.	100:	—
667.	Sandhems Östra jungfruförening	40:	—
668.	A. L., Ö. Korsberga	18:	74
669.	En döende yngling gen. E. S., Jönköping	25:	—
670.	Onämnd gen. d:o	10:	—
671.	H. (sålda törnrosblad), gen. d:o	15:	50
672.	E. A., Sätuna gen. F. P., Björklinge	5:	—
673.	Björklinge syförening gen. F. P.	30:	—
674.	Rommenäs syförening. gen. A. B., Malmbäck	50:	—
675.	Senapskornet, Tullgarn gen. N. J.	150:	—
676.	X—Y.	10:	—
677.	Onämnd i breflådan	75:	—
678.	Insamladt i Gamleby gen. P. T.	15:	—
679.	C. gen. d:o	10:	—
680.	A. T—r	5:	—
681.	Stora Mölarps Öresförening gen. E. O., Gripenberg	50:	—
682.	Ur syföreningens sparbössa, Norrköping gen. L. H.	70:	30
683.	S. gen. d:o	10:	—
684.	Kollekt i Matteuskyrkan gen. d:o	11:	25
685.	Vänner i Herrljunga gen. C. F.	5:	—
686.	F—s sparbössa	3:	50
687.	Kollekt i Lidköping gen. A. H.	6:	49
688.	D:o i Mariestad gen. C. O.	18:	15
689.	Job 37: 5	400:	—
690.	Onämnd vid bönemötet d. $^{30}/_{10}$	4:	65
691.	»30 Okt. 1900»	500:	—
	Transport kr.	2993:	08
692.	A. D., Jönköping	5:	—
693.	Lilla Kally	3:	—
694.	Hednabarnens vänner i Misterhult gen. M. K.	250.	—
	Summa kr.	3251:	08

Till missionshemsfonden.

Sedan den 1 juni influtna medel.

695.	C. E., Stockholm	1000:	—
696.	L. K., d:o	27:	—
697.	G. J., till uppsättning, d:o	10:	—
698.	F. gen. M. B. d:o	200:	—
699.	Fröknarna A., Norrköping	25:	—
700.	»Herren bevakar sina frommes steg»	500:	—
701.	Onämnd, Göteborg	25:	—
702.	C. O. K., Linköping, till uppsättning	50:	—
703.	E. D., Göteborg	500:	—
704.	K. B. med fru	200:	—
705.	I. F., Stockholm	1000:	—
706.	M. B., Huskvarna	10:	—
707.	W. T. med fru, d:o	500:	—
708.	W. C., Stockholm	25:	—
709.	J. W. W., d:o	30:	—
710.	A. E., d:o	533:	30
711.	Onämnd, Göteborg	100:	—
712.	Onämnd, Stockholm	4000:	—
713.	E. L., Kosta	10:	—
714.	Fru M. gen. P. T., Gamleby	42:	—
715.	E., Stockholm	25:	—
716.	Onämnd, Stockholm, till servis	120:	—
717.	G. S., Stockholm	100:	—
718.	Onämnd, d:o	250:	—
719.	Vänner i Huskvarna gen. N. O.	40:	—
720.	Onämnd	10:	50
721.	C. E.	300:	—
722.	Behålln. af en välkomstfest för Frida Prytz i kyrkan vid Floragatan gen. J. W. W.	40:	—
723.	E. S., Linköping gen. C. O. K.	10:	—
724.	A. S. gm d:o	10:	—
	Summa kr.	9692:	80

Med varmt tack till hvarje gifvare.

Jag vill tillbedja, vänd mot ditt heliga tempel, och tacka ditt namn för din nåd och för din sanning, ty större än allt, hvad ditt namn har gifvit, gjorde du ditt löfte. Den dag jag ropade svarade du mig; du ingaf mig mod och min själ fick kraft. Ps. 138: 2—3.

***Försäljning** till förmån för Svenska missionen i Kina anordnas den 12 dec. och mottagas gåfvor till densamma med tacksamhet.*

Stockholm, Svenska Tryckeribolaget Ekman & Co, 1900.